ماڕاسۆنی یەکەم بوون !.. سەدیق سەعید ڕواندزی

ماراسۆن، یارییەکی وەرزشتی بە کۆمەڵێ ولە مەودایەکی جوگرافی درێژ، بە ماوەی چەند کیلۆمەترێك ئەنجام دەدرێت. بەشێك لە وەرزشوانەکان ناتوانن تا سەر بەردەوام بن، بەشێکیشیان تا سەر لەگەڵی دەڕۆن و ئیدی پلەی یەکەم و دووەم و سێیەم بە دەست دێنن. ڕەنگە لە کۆی هەزاران وەرزشکار، کە بە هێواشی غاردەدەن، سێ کەس تا دەکەس لە ڕێزبەندی یەکەمەکان بن، چونکە نابنە هەر هەمووان یەکەم بن، بەڵام پێ دەچێ لە زانکۆکانی کوردستاندا، لە ماراسۆنی یەکەمبوون لە سەر ئاستی زانکۆ هەمووان یەکەم بن! بە پێی هەواڵێك کە ئاقا بڵاویکردۆتەوە، سەد و شانزە هەزار و دوو سەددوو هاشتاو چوار کەس دەرچووی یەکەمەکانی زانکۆ هەن و داوای دامەزراندن دەکەن. واتا سەدو شانزە هەزار خوێندکار، یەکەمی سەر ئاستی بەش و کۆلیژەکانی زانکۆکانی کوردستانن! بە ڕاستی ئەمە نەك جێگەی گاڵتە جاڕییە، بەڵکو کۆی پرۆسەی خوێندنی زانکۆیی و خوێندنی باڵا لە کۆمەڵگەی ئەمەدا دەخاتە ژێر پرسیارەوە. کاتێ لە نەبوونی ئەقڵێك و پلانێکی زانستی و مەعریفییەوە، دەبیت لە هەر ناحیە و و قەزایەك زانکۆیەك دەکەیتەوە، دەبێ چاوەڕوانی ئەوەش بیت، کە هەزاران کەس لە پێناوی خوێندن نا، بەڵکو بڕوانامە و دەرچوون و مووچە و پۆست دەخوێنن. ئاخر لە کوێی دونیا هەیە، هەرێمێك ژمارەی دانیشتووانی پێنج ملیۆن بێت، ملیۆن و نیوێکی زیاتر خوێنکار بێت، نزیك بە دوو ملیۆنی فەرمانبەر بێت؟ سەدوو شانزە هەزار خوێندکاری یەکەم و دووەم و سێیەمی سەر ئاستی زانکۆی هەبێت؟ بە ڕاستی هیچ مەنتقێك لە مەدانییە و ئەمە نیشانەی بەرزی ئاستی زانستی و خوێندنی زانکۆ و خوێندکارەکان نییە، بەڵکو ئاماژەیە بە بازاڕیبوون و بێبەهاکردنی خوێندن، تا ئەو ئاستەی کە دەڵێت کە زۆر هات قەواڵە بە تاڵە! لەمەشدا نەك هەر زۆر هاتووە، بگرە زۆری زۆریش هاتووە. ساڵانەکە لە هەرێمی کوردستاندا، لە پەراوێزی ئەو بەناو گۆڕانکارییە پەروەردەیانەی لە پەروەردەو فێرکردندا دەکرێن، خوێندن بۆتە کایەیەکی بێ ئەرزش و بێ مانا، هەمووان دەیانەوێت بڕوانامە وەربگرن، چش لەوەی چی فێر دەبن. ئەم ژمارە زۆرەی یەکەمەکان، کایەی زانستی و ئەکادیمی دەخاتە ژێر پرسیارەوە، چونکە ناکرێ و نا بێت، سەدوو شانزە هەزار خوێندکار، هەر هەموویان یەکەم و دووەم بن، کە ئەمە لەگەڵ سرووشتی خوێندن و کایەی خوێندنی باڵا

یەکناگرێتەوە. دەکرێ بپرسین پێوەرەکانی یەکەم بوون چین؟ خوێندنیان چەنە؟ ئاستی مەعریفی ئەو خوێندکارانە لە دەرەوەی زانکۆ لە پسپۆڕییەکانیان چین؟ چی فێر بوونە؟ بە داخەوە ئەمە مانای وایە هەر هەمووان بێ هیچ پێوەرێکی زانستی و مەعریفی، دەتوانن یەکەمی زانکۆ بن، وەك ئەوەی خوێندنی زانستی زانکۆ، ڕاکردنی بۆ کۆمەڵێ بێت !

• بۆ ئەم هەواڵە بڕوانە، ماڵپەڕی ئاڤا نیوز، بەرواری 9 ی ئاب.

سەدیق سەعید ڕواندزی